

Félagslegur og andlegur aðbúnaður á vinnustað

Vinnuumhverfisvísir

Nr. skjals: VSÁFE01
Útgáfunr.: 3
Dags: 01.12. 2021
Höf.: MFE, VM, SB
Ábyrgðarm.: SB
Bl.: 4

Hafa skal til hliðsjónar reglugerð nr. 1009/2015 um aðgerðir gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum

I. hluti

Til að tryggja öruggt og heilsusamlegt starfsumhverfi ber að huga að eftirfarandi:	Viðmið - Athugasemdir	Mat. V: Í lagi X: Ekki í lagi O: Á ekki við	Dæmi um það sem etv. þarf að athuga Ekki er um tæmandi upptalningu að ræða	
1. Vinnutími	Skipulag vinnutímans, vaktafyrirkomulag, mikil eða tilviljunarkennd yfirvinna, samspil fjölskyldu og atvinnulífs.	✓	Eru ákvæði virt um lengd vinnutímans og hvíldartíma? Hvernig er skipulagi vinnutímans háttað? Vinnur starfsfólk tilviljunarkennda yfirvinnu? Taka vaktaskipti mið af gangi sólar? Á starfsfólk gott með að samræma ábyrgð í vinnu og fjölskyldu?	Ath. skrán. í II. hluta
2. Tímaþróng	Starfsfólk verður sífellt að leggja of hart að sér til að ljúka verkefnum á tilteknum tíma. Vinnuálagið er ójafnt.	✓	Vinnur starfsfólk ákvæðisvinnu? Eru gerðar óraunhæfar kröfur um hraða eða fjölda verkefna? Eru verkefni of erfið? Getur starfsfólk stjórnað vinnuálaginu?	Ath. skrán. í II. hluta
3. Tilbreytingarleysi, einhæfni	Vinna er einhæf og/eða síendurtekin. Krafist er stöðugrar athygli.	0	Skipulag verkferla. Er hægt að brjóta upp einhæfnina með því að láta starfsfólk fá fjölbreyttari verkefni? Ef vinnan krefst stöðugrar athygli, er mögulegt að starfsfólk skiptist á verkefnum?	Ath. skrán. í II. hluta
4. Athafnafrelsi, svigrúm	Starfsfólk hefur möguleika á því að skipuleggja vinnuna sjálft eða hafa áhrif á framkvæmd hennar.	✓	Getur starfsfólk fengið aukið svigrúm til að hafa áhrif á skipulag og framkvæmd vinnunnar, vinnuhraða og vinnuhlé? Getur starfsfólk haft áhrif á ákvarðanir sem eru mikilvægar fyrir starfið?	Ath. skrán. í II. hluta
5. Einvera við vinnu	Starfsfólk vinnur eitt eða einangrað. Starfsfólk vinnur utan dagvinnutíma.	0	Er starfsfólk faglegra einangrað eða vinnur eitt án möguleika á samskiptum við aðra? Fær það upplýsingar sem tengjast starfsemi vinnustaðarinnar? Fær það stuðning frá samstarfsfólki eða stjórnendum þegar á þarf að halda?	Ath. skrán. í II. hluta
6. Samskipti	Leitast er við að skapa jákvæðan starfsanda og koma á góðu samstarfi stjórnenda og starfsfólks. Stuðlað er að gagnkvæmri virðingu á vinnustaðnum. Starfsfólk er upplýst og þjálfað í að takast á við erfið samskipti við utanaðkomandi aðila sem hafa tengingu við vinnustaðinn.	✓	Eru til staðar samskiptavandamál/ágreiningur eða óviðeigandi framkoma í garð starfsfólks eða stjórnenda, svo sem einelti, áreitni, ofbeldi eða hótanir? Er til staðar forvarnaráætlun gegn einelti, áreitni og ofbeldi og viðbragðsáætlun ef slíkt kemur upp? Er leitast við að vinna úr ágreiningi á uppbyggilegan hátt? Er gripið inn í eins fljótt og mögulegt er þegar neikvæð hegðun eða ágreiningur kemur upp á vinnustaðnum? Fær starfsfólk þjálfun í að takast á við erfið samskipti við utanaðkomandi aðila eins og þjónustuþega vinnustaðarinnar?	Ath. skrán. í II. hluta

Félagslegur og andlegur aðbúnaður á vinnustað

Vinnuumhverfisvísir

Nr. skjals: VSÁFE01
Útgáfunr.: 3
Dags: 01.12. 2021
Höf.: MFE, VM, SB
Ábyrgðarm.: SB
Bls.: 4

Til að tryggja öruggt og heilsusamlegt starfsumhverfi ber að huga að eftirfarandi:	Viðmið - Athugasemdir	Mat. V: Í lagi X: Ekki í lagi O: Á ekki við	Dæmi um það sem etv. þarf að athuga Ekki er um tæmandi upptalningu að ræða	
7. Stuðningur	Leitast er við að veita stuðning við verkefni í vinnunni, bæði verklegan stuðning til að leysa ákveðin verkefni sem og félagslegan stuðning til að efla tengsl og gagnkvæma virðingu.	✓	Fær starfsfólk hvatningu og stuðning ef á þarf að halda frá stjórnendum og/eða samstarfsfólki? Er það ljóst innan vinnustaðarins hver á að aðstoða hvern við verklega þætti? Er starfsfólk stutt og þjálfað til að takast á við erfið og andlega krefjandi verkefni í vinnunni?	Ath. skrán. í II. hluta
8. Upplýsingaflæði, boðleiðir	Starfsfólk fær nauðsynlegar upplýsingar um vinnustaðinn og vinnuna. Starfsfólk tekur þátt í ákvörðunum.	✓	Eru skýrar og virkar boðleiðir á milli starfsfólks og á milli starfsfólks og stjórnenda? Veit starfsfólk til hvers er ætlast af þeim? Eru til starfslýsingar? Fær starfsfólk að taka þátt í ákvörðunum sem snertir starf þeirra?	Ath. skrán. í II. hluta
9. Samsetning starfshópsins	Leitast er við að skapa andrúmsloft umburðarlyndis og gagnkvæmrar virðingar sem tekur tillit til þess að starfsfólk er ólíkt t.d. hvað varðar kyn, aldur og uppruna.	✓	Þarf einhver að upplifa mismunun vegna aldurs, þjóðernis, fötlunar, kynhegðunar, kynferðis eða annars sem kann að aðgreina starfsfólk frá starfshópnum að öðru leyti?	Ath. skrán. í II. hluta
10. Öryggi	Öryggisreglur eru til staðar og farið er eftir þeim. Starfsfólk er upplýst um öryggisreglur vinnustaðarins.	✓	Er fyllsta öryggis gætt til að tryggja öryggi alls starfsfólks? Eru öryggisreglur til staðar fyrir allar hættur á vinnustaðnum? Eru varnir gegn slysum og óhöppum yfirfarnar reglulega og kynntar starfsfólki? Er tekið á ögnum og áhættu í vinnuumhverfinu?	Ath. skrán. í II. hluta
11. Breytingar í vinnuumhverfi	Starfsfólk fær upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar í vinnuumhverfi sem getur haft áhrif á starf þess.	✓	Er starfsfólk upplýst um stefnu fyrirtækisins? Er starfsfólk upplýst um fyrirhugaðar breytingar á vinnustaðnum eins og aukin umsvið eða niðurskurð? Er starfsfólk upplýst um breytingar á verkefnum/verkferlum innan vinnustaðarins eða innleiðingu nýs hug- eða tækjabúnaðar? Er upplýsingagjöf til starfsfólks til þess fallin að draga úr óvissu? Er upplýsingagjöf til þess fallin að takmarka streitu og starfsóöryggi í tengslum við breytingar?	Ath. skrán. í II. hluta
12. Annað		✓		Ath. skrán. í II. hluta

Félagslegur og andlegur aðbúnaður á vinnustað

Vinnuumhverfisvísir

Nr. skjals: VSÁFE01
Útgáfunr.: 3
Dags: 01.12. 2021
Höf.: MFE, VM, SB
Ábyrgðarm.: SB
Bl.: 4

II. hluti – framhald

Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Greining / mat á orsökum ef við á	Val og framkvæmd á lausnum.	Seinni tíma úttekt á aðstæðum og mat á því hve vel hefur tekist til með lausnir (t.d. eftir 6 mánuði)	Nafn þeirra sem eru ábyrgir fyrir framkvæmd matsins og dagsetning þegar úrbotum á að vera lokið
1. Vinnutími	Vinnutími er ákveðinn við ráðningu en getur tekið breytingum í höfðu samráði starfsmanns og stjórnenda ýmist til að koma til móts við þarfir skólans eða starfsmanns			1	
2. Tímaþröng	Það koma tímabil þar sem tíminn er ekki nægur			2	
3. Tilbreytingarleysi, einhæfni	Finnst varla fjölbreyttara starf svo þetta á ekki við			3	
4. Athafnafrelsi, svigrúm	Hér er starfsfólk hvatt til að sýna frumkvæði og virkni í skipulagi starfsins			4	
5. Einvera við vinnu	Kemur nánast ekki fyrir, kannski helst í undirbúningstímum og þá er það oft kærkomið			5	
6. Samskipti	Einkunnarorð skólans eiga jafnt við um börn og starfsmenn. Velliðan, Virkni, Velferð. Við leggjum mikla áherslu á jákvæð og opin			6	

Félagslegur og andlegur aðbúnaður á vinnustað

Vinnuumhverfisvísir

Nr. skjals: VSÁFE01
Útgáfunr.: 3
Dags: 01.12. 2021
Höf.: MFE, VM, SB
Ábyrgðarm.: SB
Bl.: 4

	samskipti. Starfsmannasamtöl- og kannanir á hverju ári og samtöl jafnvel 3-4 sinnum á ári				
--	--	--	--	--	--

Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Núverandi ástand (Hvers konar og hvar)	Greining / mat á orsökum ef við á	Val og framkvæmd á lausnum.	Seinni tíma úttekt á aðstæðum og mat á því hve vel hefur tekist til með lausnir (t.d. eftir 6 mánuði)	Nafn þeirra sem eru ábyrgir fyrir framkvæmd matsins og dagsetning þegar úrbrótum á að vera lokið
7. Stuðningur	Unnið í teyllum , mjög mikil og góð samvinna á milli starfsmanna			7	
8. Upplýsingaflæði, boðleiðir	Starfsmannahandbók, fundargerðir stjórnarfundar sendar á alla, upplýsingatafla, tölvupóstur, facebook síða			8	
9. Samsetning starfshópsins	Einn karlkennari starfandi annars góð blanda af kvenkyns kennurum og leiðbeinendum			9	
10. Öryggi	Öryggisvörður – og trúnaðarmenn. Farið yfir viðbragðsáætlanir á hverju hausti			10	
11. Breytingar í vinnuumhverfi	Allar breytingar vel kynntar og fólk upplýst jafnóðum í breytingaferlinu			11	

Félagslegur og andlegur aðbúnaður á vinnustað

Vinnuumhverfisvísir

Nr. skjals: VSÁFE01
Útgáfunr.: 3
Dags: 01.12. 2021
Höf.: MFE, VM, SB
Ábyrgðarm.: SB
Bls.: 4

12. Annað, hvað?

12